



Reactie internetconsultatie uitgebreide producentenverantwoordelijkheid luiers en incontinentieproducten

5 februari 2025

ActiZ is de branchevereniging van ouderenzorgorganisaties en vertegenwoordigt bijna 400 zorgorganisaties die zorg en ondersteuning bieden aan ouderen. De zorglevering vindt plaats in circa 2350 verpleeghuis- en woonzorglocaties en daarnaast bij vele cliënten thuis. De zorg in de ouderenzorg wordt geboden aan circa 2 miljoen cliënten door circa 480.000 medewerkers.

Zorgorganisaties werken op verschillende manieren aan verduurzaming van de zorg en ActiZ heeft hiervoor in november 2022 de Green Deal Duurzame Zorg 3.0 ondertekend. In het uitvoeringsplan voor de Green Deal staan concrete ambities voor het voorkomen en verminderen van afval in de ouderenzorg en ook voor reductie van de CO₂-uitstoot. De stroom van incontinentieafval omvat bijna de helft van al het afval dat in de ouderenzorg (in woonzorglocaties en verpleeghuizen) wordt geproduceerd en is omvangrijk.

Graag reageert ActiZ op het voorliggende Besluit uitgebreide producentenverantwoordelijkheid luiers en incontinentieproducten, waarbij wij ons vanuit onze sector richten op de incontinentieproducten.

Vanuit de opgave om de afvalstroom te verminderen en ook de afvalstroom meer en beter te (laten) recycleren, is ActiZ in principe positief over de ontwikkeling van een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor eenmalig incontinentiemateriaal. Er is nu een zeer grote hoeveelheid restafval en een zeer beperkte recyclingcapaciteit in Nederland. Echter, we hebben meerdere aandachtspunten en vragen bij dit ontwerpbesluit.

1. De reikwijdte van de UPV (paragraaf 2.5.2): de inleggers die in de ouderenzorg veel worden gebruikt worden uitgesloten. Nadrukkelijke oproep om deze ook mee te nemen in de UPV. De inleggers bestaan (vaak) uit dezelfde stof als de broekjes zelf.
2. Aandacht voor preventie van afval en voor hergebruik en uitgifte van ongebruikt incontinentiemateriaal zouden onderdeel van een ketenaanpak moeten worden.
3. Momenteel is de verwerkingscapaciteit voor het recycleren van incontinentiemateriaal in Nederland nog (zeer) beperkt. Het ontbreekt veel zorginstellingen bovendien aan budget om incontinentiemateriaal gescheiden in te zamelen.
4. De UPV geeft een beeld van de mogelijkheden en het is goed om te zien dat de producent ook verantwoordelijk wordt gemaakt voor de inzameling en het verwerken van de incontinentieproducten. Maar dit gebeurt wel zonder alle benodigde randvoorwaarden. Dit komt ook vaak terug in andere reacties op deze consultatie. Hoe kan deze ketenaanpak beter sluitend gemaakt worden?
5. Vanuit de ouderenzorg is bezorgdheid over waar de kosten van de UPV gaan landen. Wij verzoeken het ministerie van IenW om daar voorwaarden aan te stellen. Indien de kosten voor het apart inzamelen en recycleren grotendeels bij de zorgorganisaties (in de vorm van duurere producten) komen te liggen, dan is dit niet realistisch en haalbaar.
6. Hoe wordt gemonitord en toegezien op dit besluit en de verplichtingen en naleving daarvan? Het lijkt dat daar meer regie op nodig is dan nu vermeld wordt. Daarbij is een evaluatie van de werking pas na vijf jaar ons inziens niet voldoende om dit goed te monitoren.

Daarnaast geven we graag aan dat we in de ouderenzorg ook verkennen welke oplossingen wasbaar incontinentiemateriaal biedt. Hier worden de eerste pilots mee gedaan, maar dat kost tijd en ook investeringen om stappen mee te zetten.

Voor meer informatie en een toelichting op onze reactie kunt u contact opnemen met Penny Senior, senior adviseur wonen en zorg (p.senior@actiz.nl; 0625034362).